

Méně známé ovocné druhy (3)

Plody méně známých ovocných druhů mají vysokou nutriční hodnotu (významné obsahy flavonoidů, minerálů a podpůrných látek), mají pozitivní vliv na zdraví člověka a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů a životních procesů, často jsou využívány též v kosmetickém, farmaceutickém a potravinářském průmyslu. Druhy jsou nenáročné na pěstitelské technologie.

BORŮVKA VELKOPLODÁ (*Vaccinium corymbosum* L.)

Význam pěstování:

- plody velmi hodnotné pro přímý konzum i pro konzervářské zpracování Vitamin C 44 mg.100 g⁻¹, vit. A β-karoten 13 μg. 100 g⁻¹, antokyany

Stanovištní podmínky:

- vyžadují lehké půdy s vysokým obsahem organické hmoty a kyselou půdní reakci 4,4-4,8 pH, půdní substrát tvoří rašelina, písek, piliny, povrch mulčován borkou nebo štěpkou
- pro pěstování vyhovují klimatické podmínky nižších, středních a vyšších poloh, snáší i velmi silné mrazy

Odrůdová skladba:

- Atlantic • Bluecrop • Earlyblue • Favorit • Herbert

Výsadba a ošetřování:

- pěstujeme ve tvaru keřů, zapěstováváme 6-8 kosterních výhonů, spon 2,5-3,0 x 1,0-1,5 m
- řez spočívá v odstraňování odumřelých a zahušťujících výhonů
- udržujeme bezplevelný povrch, výhodná je nastýlka a zálaha

Sklizeň, zpracování:

- plody dozrávají postupně, koncem července, začátkem srpna
- hodí se pro výrobu kompotů, marmelád

DŘÍN OBECNÝ (*Cornus mas* L.)

Význam pěstování:

- plody lze konzumovat v čerstvém stavu nebo použít na řadu konzervářských výrobků
- plody obsahují vitamin C 100-180 mg. 100 g⁻¹, vit. A β-karoten 20 μg. 100 g⁻¹, minerální látky, kyseliny, sacharózu, pektin, karotenoidy, antokyany, třísloviny
- pro brzké jarní kvetení je včelařsky významnou rostlinou

Stanovištní podmínky:

- nejlépe roste na výslunných, vápenatých půdách
- nejlépe vyhovují otevřené polohy jihovýchodních, jižních a jihozápadních svahů
- v době dozrávání plodů vyžaduje značné množství vody

Odrůdová skladba:

- Děvín • Jolico • Fruitful • Bulgarico • Titus • Jantar, významné jsou formy velkoplodé i žlutoplodé

Výsadba a ošetřování:

- pěstuje se ve tvaru keře i kmenném tvaru, spon 5,0-6,0 x 4,0 m
- v meziřadí udržujeme černý úhor nebo zatravníme

Sklizeň, zpracování:

- sklízíme v technologické zralosti, plody vybarvené, aromatické, tuhé
- sklízí se setřásáním na plachty – od srpna do září, slouží na výrobu kompotů, džemů, marmelád, ale i do čajů, vína a destilátů

JEŘÁB MORAVSKÝ SLADKOPLODÝ (*Sorbus aucuparia* var. *moravica* Zangerl.)

Význam pěstování:

- plody se používají v čerstvém stavu i ke konzervování
- obsahují vitamin C 530 mg. 100 g⁻¹, vit. A β-karoten 50 μg. 100 g⁻¹, minerální látky, kyseliny

Stanovištní podmínky:

- je nenáročným druhem, rozšířen v horských oblastech (severní Morava)
- oblíbený alejový strom vyšších poloh

Odrůdová skladba:

- Moravský sladkoplodý (citrónová chuť malviček)

Výsadba a ošetřování:

- nejčastěji se používá kmenný tvar
- spon výsadby v závislosti na tvaru a stanovišti 5,0-8,0 x 5,0 m
- zapěstujeme 5-6 hlavních výhonů koruny
- udržovací řez spočívá v prosvětlení koruny, zpravidla každý 3. rok
- výhodné je i mírné zmlazení

Sklizeň, zpracování:

- sklízí se koncem srpna, začátkem září, plody neopadávají (sklizeň chocholičnatých metlin)
- plody se kompotují, suší, slouží pro výrobu likérů, vín, destilátů

EVROPSKÁ UNIE

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropa investuje do venkovských oblastí

Program rozvoje venkova

Libor Dokoupil, Radoslav Vlk, Petr Salaš

Ústav šlechtění a množení zahradnických rostlin, Zahradnická fakulta v Lednici, Mendelova univerzita v Brně

● MENDELU
● Zahradnická
● fakulta
●